



EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Kalanduskomisjon

2012/0143(COD)

16.7.2012

*****I**

RAPORTI PROJEKT

Ettepanek võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 2371/2002 ühisele kalanduspoliitikale vastava kalavarude kaitse ja säästva kasutamise kohta (COM(2012)0277 – C7-0137/2012 – 2012/0143(COD))

Kalanduskomisjon

Raportöör: Ian Hudghton

Kasutatud tähised

- * nõuandemenetlus
- *** nõusolekumenetlus
- ***I seadusandlik tavamenetlus (esimene lugemine)
- ***II seadusandlik tavamenetlus (teine lugemine)
- ***III seadusandlik tavamenetlus (kolmas lugemine)

(Märgitud menetlus põhineb õigusakti eelnõus esitatud õiguslikul alusel.)

Õigusakti eelnõu muudatusettepanekud

Euroopa Parlamendi muudatusettepanekutes märgistatakse õigusakti eelnõusse tehtud muudatused **paksus kaldkirjas**. *Tavalises kaldkirjas* märgistus on mõeldud asjaomastele osakondadele ja tähistab neid õigusakti eelnõu osi, mille kohta on tehtud parandusettepanek lõpliku teksti vormistamiseks (nt ilmselged vead või väljajätmised mõnes keeleversioonis). Selliste parandusettepanekute puhul on vaja vastavate osakondade nõusolekut.

Kui õigusakti eelnõus soovitakse muuta kehtivat õigusakti, märgitakse muudatusettepaneku päises kolmandale reale viide kehtivale õigusaktile ning neljandale reale viide muudetavale sättele. Kui Euroopa Parlament soovib muuta kehtivat sätet, mida õigusakti eelnõus ei muudeta, märgistatakse muutmata jäävad tekstiosad **paksus kirjas**. Väljajäetav tekstiosa tähistatakse sümboliga [...].

SISUKORD

	lk
EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT	5
SELETUSKIRI	6

EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 2371/2002 ühisele kalanduspoliitikale vastava kalavarude kaitse ja säästva kasutamise kohta (COM(2012)0277 – C7-0137/2012 – 2012/0143(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2012)0277),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 43 lõiget 2, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C7-0137/2012),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee ... arvamust¹,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 55,
1. võtab vastu esimese lugemise seisukoha, võttes üle komisjoni ettepaneku;
 2. kutsub komisjoni üles koostama ettepanekuid eesmärgiga laiendada erandit rannikuvööndites üle praeguse 12 meremiili limiidi;
 3. kutsub komisjoni üles koostama ettepanekuid eesmärgiga pikendada erandi kohaldamise ajalimiiti üle esialgse 10 aasta;
 4. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

¹ ELT 0, 0.0.0000, lk 0.

SELETUSKIRI

Komisjoni ettepaneku eesmärk on praeguse 12 miili alale juurdepääsu korra ajalimiidi pikendamine. Kehtivate ühise kalanduspoliitika õigusaktide raames sätestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 2371/2002 artikli 17 lõikes 2 võrdse juurdepääsu põhimõttest erand, mis hõlmab 12 meremiili igas liikmesriigis. Erand kehtib 1. jaanuarist 2003 kuni 31. detsembrini 2012. Käesoleva ettepaneku eesmärk on seda perioodi pikendada kuni 31. detsembrini 2014.

Taust

Erandeid võrdse juurdepääsu eeskirjast rannikuvööndis on kehtestatud üle 40 aasta. Esimest erandit rakendati määrusega (EMÜ) nr 2141/70, millega kehtestati kalatööstuse ühine struktuuripoliitika ning see sätestati ka Taani, Iirimaa ja Ühendkuningriigi ühinemisaktis.

Praegune 12 miili vöönd kehtestati esimese ühise kalanduspoliitika määrusega 1983. aastal. Nõukogu määruse (EMÜ) nr 170/83 artiklis 6 sätestati, et vöönd kehtib 1. jaanuarist 1983. aastast kuni 31. detsembrini 1992. aastani. Järgmistes ühise kalanduspoliitika reformides kehtestati samaväärsed sätted (nõukogu määrus (EMÜ) nr 3760/92 ja nõukogu määrus (EÜ) nr 2371/2002).

Kehtiva määruse artikli 17 lõike 2 sätted on ainukesed õigusakti osad, millele on kehtestatud ajalimiit. Komisjon tegi ettepaneku uuendada kavandatava algmääruse artikli 6 sätteid. Kuna siiski on väga tõenäoline, et reformitud ühine kalanduspoliitika ei hakka kehtima enne käesoleva aasta lõppu, siis on komisjon pidanud vajalikuks esitada käesolev ettepanek tagamaks, et kehtiv kord ei aegu.

12-miili vöönd – harv edu ühises kalanduspoliitikas

On üleüldiselt tunnustatud fakt, et ühine kalanduspoliitika on viimase 30 aasta jooksul olnud läbikukkumine. Komisjon kommenteeris oma rohelises raamatus ühise kalanduspoliitika reformi kohta (COM(2009)163), et „ühine kalanduspoliitika ei ole suutnud probleeme lahendada”, mis on ehk pehmelt öeldud, ning käesolev reform on sündinud vajadusest.

Samas on levinud arusaam, et kalavarude majandamist on 12 miili vööndi raames saanud edu. Näiteks avaldati rohelises raamatus, et rannikukord „on üldiselt töötanud hästi ja seda võiks isegi tõhustada”, samal ajal kui aruandes nõukogu määrusest nr 2371/2002 tulenevate aruandekohustuste kohta (COM(2011)418) märgiti, et „kõnealune kord on väga stabiilne ja eeskirjad on jätkuvalt toimunud rahuldavalt.”

See edu demonstreerib ehk, et liikmesriigid on võimelised majandama ja majandavad kalavarusid küllaltki edukalt. Kuigi kalavarude majandamisele väljaspool 12 miili limiiti on olnud iseloomulik tugevalt tsentraliseeritud ja ebatõhus Brüsseli kontroll, siis majandamine rannikuvööndites individuaalsete liikmesriikide poolt on olnud stabiilne ja edukas.

Arutelu ühise kalanduspoliitika reformi üle jätkub ning üks põhilistest probleemidest, mis tuleks lahendada, on jõustada detsentraliseerimise ning piirkondadeks jagamise tase ja olemus. Liikmesriikide kontrolli üldine tulemuslikkus 12 miili tsoonis demonstreerib selgelt, et kohalikele oludele vastav majandamine on kõige tulemuslikum. Liikmesriikide kontrolli

edu on teravas vastuolus ELi-keskse kontrolli läbikukkumisega ning näitab, mis suunas ühine kalanduspoliitika reform peaks liikuma.

Laiendatud võõnd – ajas ja vahemaas

Nagu eespool öeldud, tunnistati rohelises raamatus, et rannikukorda „võiks isegi tõhustada.” Lisaks on aruandes aruandekohustuste kohta märgitud, et üks liikmesriik pakkus välja, et võõndit võiks laiendada 20 meremiilini.

Raportöör toetab ettepanekuid rannikuvõõndi laiendamiseks ja on minevikus avaldanud toetust vastavatele muudatusettepanekutele. Loodetakse, et reformitud ühine kalanduspoliitika toob kaasa tugevalt detsentraliseeritud korra ning võimaldab liikmesriikidel võtta realselt vastu majandamisotsuseid ning teha samal ajal koostööd piirkondlikul tasandil. Vaatamata reformitud ühise kalanduspoliitika lõplikule sõnastusele, on 12miiline võõnd olnud siiski silmnähtavalt tulemuslik ning tugev argument vahemaa laiendamise kasuks.

Raportöör ei ole kindel, kas komisjoni ettepanek uue kavandatava ühise kalanduspoliitika määruse artiklis 6 käesoleva korra ainult 10aastase pikendamise kohta on mõistlik. Kuigi ühist kalanduspoliitikat ei tuleks iga 10 aasta tagant täielikult reformida, on sellega seoses ilmnenud vastav selge muster. Loodetavasti on käesoleva reformi tulemuseks ühine kalanduspoliitika, mis töötab tulemuslikult ning ei vaja kümne aasta pärast suurt reformi. Ent isegi kui käesolevat reformi saadab edu, on mõistlik soovitada selle ulatuslikku läbivaatamist 10 aasta pärast kohaldamist.

Arvestades, et see on küllaltki tõenäoline stsenaarium, ja et arutelu käesoleva reformi üle näitab, et seadusandlike menetlusi ei viida alati lõpule kindla ajakava järgi, tundub ebavajalikult riskantne kehtestada 12 miili võõndile 10aastane limit. Käesolev raport on üksnes vajalik sellepärast, et artikli 17 lõige 2 on ainuke ühise kalanduspoliitika osa, mis on ajaliselt piiratud. Oleks mõistlik kehtestada uus rannikuvõõndi säte, mis kehtiks tavalisest 10aastasest reformiperioodist kauem ning raportöör toetab korra pikendamist määramatuks ajavahemikuks.

Küireloomulisus

Vaatamata sellele, et raportöör toetab 12 miili võõndi laiendamist nii ajaliselt kui ka vahemaas, tunnistab ta, et see arutelu peaks aset leidma ühise kalanduspoliitika reformi üldisema arutelu raames. Praegused 12 miili võõndid töötavad hästi, aga kui käesolevat ettepanekut ei võeta vastu, kaotavad need kehtivuse selle aasta 31. detsembril. Võõndid pakuvad teataval määral kaitset rannikuäärsetele ohustatud kogukondadele ning need kalapüügiga tegelevad kogukonnad ei mõistaks selle kaitse eemaldamist institutsioonidevahelise ummikseisu tõttu.

Seepärast teeb raportöör ettepaneku võtta vastu käesolev ettepanek pikendada kehtivat korda kahe aasta võrra, aga toetab ka edaspidi kindlalt rannikuäärse kalapüügi suuremat riiklikku kontrolli üldisema ühise kalanduspoliitika reformi paketi raames.